

Forumul liderilor sindicali: planuri și reflecții cu factori de decizie >> p.2

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Campanii de informare de Ziua sindicalistului în capitală >> p.3

Actual

CNSM solicită majorarea salariilor lucrătorilor din sfera sănătății

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova este preocupată de nivelul salarizării angajaților din sectorul de sănătate din țară. Modificările ar trebui operate din 1 iulie.

>> p.2

„Prezența oamenilor de calitate contribuie la perfecționarea continuă”

(Interviu cu Andrei Beșliu, lider al organizației sindicale de la Gimnaziul „Vasile Vasilache” din Untești)

>> p.4

Organizația sindicală a salariaților de la UTM, la 60 de ani

„Astăzi, vedem în organizația sindicală a UTM un model, cu tradiție și istorie. Eu apreciez această colaborare frumoasă și constructivă”, a declarat Ghenadie Donos.

>> p.5

Perioada concediului anual de odihnă, subiect de discordie

Problemele și nemulțumirile salariaților legate de modul sau de perioadă acordării concediilor de odihnă, de cele mai dese ori, sunt provocate de art. 116 din Codul muncii.

>> p.7

O nouă etapă în cooperarea sindicatelor din Moldova cu organismele internaționale

„Asigurarea unei munci decente este prioritatea numărul unu a mișcării sindicale din întreaga lume

Republica Moldova deține președinția la cea mai mare și importantă Conferință Internațională a Muncii, desfășurată anual la Geneva de către Organizația Internațională a Muncii (OIM). În acest an, în calitate de ministru al Muncii din Republica Moldova, Alexei Buzu a prezidat cea de-a 112-a sesiune a Conferinței Internaționale a Muncii.

„Este o onoare și o responsabilitate deosebită pentru mine să fiu președintele celei mai mari Conferințe dedicate muncii, proble-

melor și drepturilor muncitorilor din întreaga lume”, a declarat ministrul Alexei Buzu înainte de plecarea în Elveția.

Totodată, el a accentuat că, alături de delegații guvernelor, angajatorilor și lucrătorilor din cele 187 de state membre ale OIM, va fi abordată o gamă largă de probleme, inclusiv protecția lucrătorilor împotriva efectelor schimbărilor climatice și a riscurilor biologice, economia îngrijirii, principiile și drepturile fundamentale în muncă. Igor Zubcu, președintele CNSM, a rostit de la înalta tribună un dis-

curs pe care îl propunem atenției dvs. mai jos:

Stimate domnule director general, doamnelor și domnilor, onorați delegați,

Este o onoare și un privilegiu să mă adresez dumneavoastră la cea de-a 112-a Conferință Internațională a Muncii în calitate de președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Consider că asigurarea unei munci decente este prioritatea numărul unu a mișcării sindicale din întreaga lume. Salariile minime decente, care să acopere necesitățile

salariaților și ale familiilor acestora sunt imperative și majorarea acestora rămâne să fie pe ordinea de zi și a partenerilor sociali din Republica Moldova. Prin dialog social am realizat, în 2024, o creștere fără precedent, cu 25%, a salariului minim pe țară.

În perioada imediat următoare, intenționăm nu doar să transpunem, dar și să implementăm Directiva UE 2022/2041 privind salariile minime adecvate în UE, astfel încât salariul minim să reprezinte 50% din salariul mediu pe economie.

>> p.3

ABONAREA 2024 CONTINUĂ

DRAGI CITITORI!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2024, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 3 luni - 120,00 lei; 6 luni - 240,00 lei.

set - noua

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Demers

CNSM solicită majorarea cu 30%, de la 1 iulie, a salariilor în sfera sănătății

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova solicită majorarea cu 30%, de la 1 iulie anul curent, a salariilor de funcție ale angajaților din domeniul sănătății, precum și a personalului medical din domeniul asistenței sociale. Scopul: asigurarea menținerii specialistului calificat și asigurarea sustenabilității procesului de acordare a asistenței medicale de calitate.

Aceasta se arată într-o scrisoare semnată de Igor Zubcu, președintele CNSM, adresată în ajunul Zilei lucrătorului medical și farmacistului, marcată în a treia duminică a lunii iunie, premierului Republicii Moldova, Dorin Recean, președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu, președintelui Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu.

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova este preocupată de nivelul salariilor angajaților din sectorul de sănătate din țară.

„După cum cunoașteți, sistemul medical a fost implicat nu doar în combaterea pandemiei, fiind în prima linie a acestui proces, dar și în acordarea în permanență a asistenței medicale atât cetățenilor Republicii Moldova, cât și refugiaților din Ucraina, dând dovadă de dedicație și profesionalism, indiferent de condițiile de muncă și intensitatea muncii.

Guvernul, prin angajamentul său ferm, a întreprins mai multe măsuri de susținere a angajaților din sistem și atragere a tinerilor specialiști, recunoscând valoarea și meritul angajaților din sănătate în dezvoltarea societății și îmbunătățirea calității vieții.

Aprecăm înalt inițiativa Guvernului de susținere a tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice, care vor fi repartizați în mediul rural, o hotărâre în acest sens fiind aprobată în ședința Guvernului din 5 iunie curent.

Chiar dacă se întreprind unele măsuri de îmbunătățire, sistemul medical din țară se confruntă în continuare cu multiple provocări, cum ar fi deficitul cadrelor medicale,

care în anul 2023 a constituit circa 2000 de medici și 3000 de asistenți medicali și moașe, deopotrivă cu vârsta medie înaintată a personalului medical (20% de medici și 13% de asistenți medicali), mai cu seamă din sectorul rural.

Considerăm că atractivitatea sistemului de sănătate necesită a fi privită și sub aspectul motivării muncii acestora pentru menținerea cadrelor medicale calificate. Conform prevederilor legislației în domeniul salarizării, angajaților din instituțiile medicosanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală și celor finanțate din bugetul de stat, un medic specialist în asistență medicală urgentă

prespitalizează, cu o vechime de până la 10 ani, beneficiază de un salariu de funcție de 12020 de lei sau 9775,42 lei net, un medic de familie beneficiază lunar de un salariu net de 11942,21 lei, un asistent/asistentă medicală/de doar 7149,96 lei, salarii care sunt mult inferioare celor acordate medicilor și asistenților medicali din România, motiv pentru care mulți dintre tinerii preferă să se angajeze în țara vecină.

Astfel, din cauza volumului de lucru sporit, prezenței riscurilor psihosociale în activitate, care afectează starea de sănătate a angajaților prin stres și stări de anxietate, responsabilități înalte, necesități de a activa peste orele de program, și remunerării nemotivate, în raport cu munca depusă, este dificilă atât menținerea specialiștilor cu experiență, cât și atragerea celor tineri.

În contextul celor expuse, solicităm majorarea, de la 1 iulie anul curent, cu 30%, a salariilor de funcție ale angajaților din domeniul sănătății, precum și personalului medical din domeniul asistenței sociale pentru menținerea personalului calificat și asigurarea sustenabilității procesului de acordare a asistenței medicale de calitate.

Fiind conștienți că veți da curs solicitării noastre, ne exprimăm deschiderea pentru un dialog constructiv și pentru susținerea parcursului european, se arată în scrisoarea adresată celor trei înalți demnitari, se menționează în scrisoarea semnată de președintele CNSM.

Reuniune

Forumul liderilor sindicali: analize, planuri și reflecții cu factori de decizie

Federația Sindicatelor din Moldova „Sindlex” a organizat, de Ziua sindicalului, la Vadul lui Vodă, un eveniment la care au participat peste 400 de lideri sindicali, președinți ai organizațiilor sindicale primare și activiști, care reprezintă circa 25 de mii de membri de sindicat.

La Forumul liderilor sindicali au participat Sergiu Saiciuc, vicepreședinte al CNSM, precum și premierul Dorin Recean. Prim-ministrul i-a felicitat pe membrii organizațiilor sindicale din domeniul afacerilor interne și din sectorul educației cu prilejul Zilei sindicalului.

„Vă mulțumesc pentru dedicație. Statul se bazează pe polițiști, pe salvatori pentru asigurarea securității și liniștii cetățenilor. În același timp, educația este o prioritate a noastră, iar Guvernul are un plan foarte clar de dezvoltare a sectorului, pentru că de asta depinde viitorul nostru ca țară”, a spus premierul Dorin Recean.

Șeful Executivului a apreciat rolul organizațiilor de profil în îmbunătățirea condițiilor de activitate ale angajaților și a dezvăluit acțiunile pe care le întreprinde Guvernul în acest sens. Este vorba despre mărirea valorii de referință de bază pentru calcularea salariului, la 2300 de lei, adică

cu 15%, pentru toți angajații sistemului de afaceri interne, dar și din educație. În același timp, au fost păstrate facilitățile pentru cei din sectorul afacerilor interne și, datorită suportului partenerilor internaționali, le sunt îmbunătățite continuu condițiile de activitate și dotările, subvențiile.

În context, prim-ministrul a accentuat că aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană este cea mai bună cale de a asigura o dezvoltare economică și socială care să permită noi beneficii pentru angajați.

„Este cea mai simplă explicație de ce integrarea europeană este prioritatea noastră numărul unu. Acum este mai real ca niciodată și trebuie să ne unim eforturile și în toamnă să realizăm acest lucru. Aderarea la UE ne va aduce pace și bunăstare. Este dovedit acest lucru”, a subliniat premierul.

Liderii sindicali și-au exprimat disponibilitatea de a continua dialogul constructiv pentru măsurile pe care le întreprinde Executivul cu scopul de a spori garanțiile economice și sociale ale angajaților.

Totodată, aceștia au dat asigurări de susținerea lor, în calitate de parteneri sociali, la parcursului european al țării noastre, relevând serviciul de presă al Guvernului.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Conferință la înalt nivel

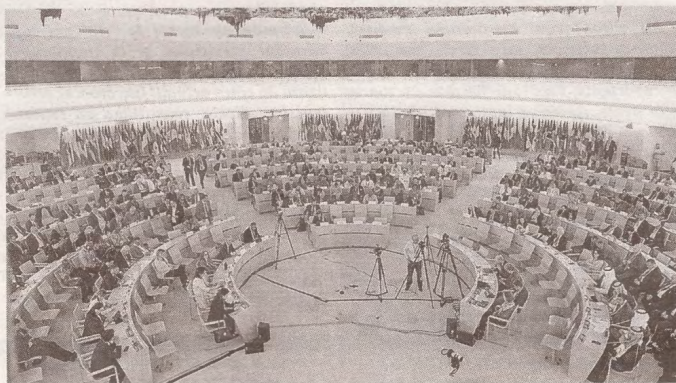
O nouă etapă în cooperarea sindicatelor din Republica Moldova cu organismele internaționale

(Continuare din p. 1)

În același context, urmează să elaborăm, de comun acord cu partenerii sociali, un plan de acțiuni care să asigure acoperirea cu negocieri colective a 80% dintre salariați. La momentul actual, această rată este de circa 40%. O realizare importantă, care a avut loc la insistența sindicatelor, la finele anului 2023, este ratificarea unui standard important în domeniul muncii – Convenția OIM nr. 190 privind violența și hărțuirea în lumea muncii. În anul curent, sindicatele au demarat, cu suportul OIM, acțiuni de sporire a capacităților membrilor de sindicat în domeniul combaterii violenței și hărțuirii la locul de muncă, inclusiv instruirii la nivel local.

Consider important să vă informez despre faptul că recent, la Forumul tinerilor, organizat de CNSM, au fost abordate provocările cu care se confruntă aceștia, dorința de a fi auziți, promovați, de a avea salarii decente, locuri de muncă sigure, care să promoveze inovația și dezvoltarea personală, precum și să asigure un echilibru între viața profesională și cea personală și să li se garanteze drepturi și condiții de muncă echitabile.

Din acest motiv, este necesară promovarea egalității de gen și a oportunităților egale în procesul de integrare pe piața muncii și dezvoltare în carieră, care să contribuie și la reducerea ecarterului salarial pe piața muncii, care a constituit 15,5% în anul 2022 în Republica Moldova.

Stimați delegați, statele trebuie să se focalizeze nu doar pe crearea condițiilor pentru reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie, dar și pe asigurarea unei munci decente persoanelor din economia de îngrijire, care au un aport semnificativ la dezvoltarea economică, dar deseori, acestea sunt dezavantajate pe piața muncii.

Noi, sindicatele, insistăm asupra ratificării Convenției OIM nr. 156 privind egalitatea de tratament și egalitatea de șanse pentru salariații bărbați și femei, salariații cu responsabilități familiale, și pe stimularea investițiilor pentru crearea serviciilor de îngrijire în susținerea lucrătorilor.

În contextul subiectelor abordate în cadrul Conferinței din acest an, suntem ferm convinși că condițiile de muncă sigure, fără expunere la pericolele biologice sau la alți factori ce ar putea să le afecteze sănătatea, trebuie să fie garantate pentru toți lucrătorii. Securitatea și sănătatea în muncă este o investiție nu doar pentru lucrătorii de astăzi, dar și pentru generațiile viitoare. Un rol important în acest aspect îi revine inspecției muncii.

Pornind de la faptul că ministrul muncii și protecției sociale, dl. Alexei Buzu, este președinte al Conferinței Internaționale a Muncii, realizare importantă pentru care îl felicit și care demonstrează angajamen-

mul ferm al Guvernului Republicii Moldova pentru un dialog social veritabil și promovarea principiilor muncii decente, ne exprimăm convingerea că Republica Moldova, în cel mai apropiat timp, își va racorda cadrul legal național în domeniul inspecției muncii la standardele internaționale ratificate de Republica Moldova – Convențiile OIM nr. 81 și 129.

Totodată, vreau să-mi exprim recunoștința față de OIM pentru suportul permanent acordat Republicii Moldova pentru dezvoltarea și îmbunătățirea dialogului social și a pieței muncii. Permanent depunem eforturi considerabile pentru consolidarea dialogului social și condamnăm orice tentativă de imixtiune în activitatea organizațiilor sindicale, mai cu seamă din partea angajatorilor și autorităților publice, fapt ce este inadmisibil pentru un stat aflat pe calea integrării europene, care s-a angajat să-și alinieze legislația și practicile la standardele internaționale și europene în domeniul muncii.

În final, vreau să subliniez că o forță de muncă calificată și protejată este pilonul cheie pentru progres și prosperitate, fiindcă puterea economiilor și a societăților noastre se bazează pe munca asiduă și pe dedicația lucrătorilor.

Stimați delegați, vreau să vă îndemn să depunem eforturi conjugate pentru a asigura un viitor al muncii mai luminos, în care drepturile și aspirațiile fiecărui lucrător sunt onorate și susținute.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Acțiune

Campanii de informare de Ziua sindicalistului în capitală

Drepturile salariaților sunt adesea încălcate în Republica Moldova. Atunci când reușesc să obțină un loc de muncă, mulți oameni nu îndrăznesc să-și facă cunoscute dorințele sau să-și apere drepturile, temându-se că altcineva le va lua locul. Un alt aspect este că unii angajatori, conștienți că acest lucru este ilegal, continuă să desfășoare activități economice neînregistrate, evitând astfel plata taxelor către stat.

În încercarea de a combate acest fenomen al muncii la negru, de Ziua sindicalistului, mai mulți reprezentanți ai CNSM au organizat campanii de informare în centrul Chișinăului.

Sindicaliștii au oferit populației informații și consultații pentru o mai bună cunoaștere a drepturilor în domeniul muncii și protecției social-economice, au povestit despre activitatea sindicală, despre rezultatele obținute în ultima pe-

rioadă, au vorbit despre beneficiile apartenenței la sindicate.

Polina Fisticanu, șefa Departamentului protecție social-economică al CNSM, a menționat că deseori la sindicate se adresează și oameni care nu fac parte din sindicat, dar la un moment dat, când au solicitat indemnizație de maternitate, de exemplu, sau de îngrijire a copilului, fie au ieșit la pensie, au constatat că angajatorul nu le-a achitat toate plățile către bugetul

asigurărilor sociale sau la bugetul de stat. Și atunci salariații își caută dreptate și, evident, vin la sindicat.

Membrii de sindicat beneficiază de numeroase avantaje și beneficii. În primul rând, ei au acces la reprezentare și sprijin în fața angajatorilor în cazul unor conflicte de muncă sau încălcări ale drepturilor lor. De asemenea, sindicatele pot negocia contracte colective de muncă ce le pot oferi condiții mai bune în ceea

ce privește salariul, programul de lucru, concediile și alte aspecte ale relațiilor de muncă. Aceste aspecte sunt cunoscute de trecătorii care s-au oprit la standul sindicatelor.

Fiind întrebat dacă știe care e rolul sindicatului, unul dintre trecătorii, care s-a prezentat drept Vasile, a explicat că sindicatul a fost întotdeauna o uniune, o comunitate sau o instituție care apără drepturile salariaților, poate să intervină de fiecare dată când un salariat este supus unui abuz de către angajator. Și, evident, fiind membru de sindicat, beneficiază și de anumite înlesniri personale, sociale, dacă doriți.

Marin, un alt trecător, care s-a întâlnit întâmplător cu reprezentanții CNSM care împărțeau pliante informative pe strada pietonală Eugen Doga din Chișinău, a recunoscut că a făcut masteratul cu tema dreptul muncii. Bărbatul a afirmat că a înțeles filozofia sindicalistă din punct de vedere al standardelor internaționale.

„E îmbucător faptul că oamenii au posibilitatea să discute, să negocieze cu angajatorul. Asta contează cel mai mult”, a spus acesta.

Pentru unii tineri noțiunea de sindicat este puțin cunoscută, în schimb, despre munca la negru știu multe și nu sunt de acord să comită aceleași greșeli ca și părinții lor.

„Când îți se propune să muncești la negru, nu e ceva stabil. Patronul poate să-ți plătească, dar poate și să nu-ți plătească și nu-i de preferat să muncești degeaba”, a explicat Daniel, student la Colegiul de Economie.

Problema unor pensionari din ziua de astăzi e că, atunci când au activat în câmpul muncii, luau salariul în plic fără să le pese că vor ajunge în ziua când vor trăi doar din pensie și va fi una mizeră. Valentina, care a intrat în vorbă cu echipa de sindicaliști, a spus că are 86 de ani, iar 45 de ani a lucrat la același loc de muncă. A muncit la un restaurant și se întâmpla să i se dea prime necontabilizate și atunci era bucurioasă. Acum, însă, are o pensie de 3000 de lei și își permite doar strictul necesar.

În fiecare an, pe 7 iunie, este marcată Ziua sindicalistului. În prezent, în R. Moldova sunt circa 300 de mii de membri de sindicat.

Natalia HADĂRCĂ

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Mesaj de felicitare

Urmașii lui Hipocrate își consemnează ziua profesională

Cu prilejul sărbătorii profesionale – Ziua lucrătorului medical și a farmacistului, Executivul Sindicatului „Sănătatea” are deosebita onoare de a adresa tuturor lucrătorilor din ramură sincere urări de bine, sănătate, prosperitate, fericire și noi realizări.

Ca urmași ai lui Hipocrate, care contribuim la sănătatea întregii societăți, nu am decât cele mai sincere mulțumiri pentru munca responsabilă și grea. Profesia de medic este considerată, pe bună dreptate, una din cele mai nobile din lume, dar și una de o responsabilitate aproape inegalabilă. De aceea, trebuie să conștientizăm împreună că avem de îndeplinit o sarcină dificilă, dar extrem

de importantă – aceea de a oferi populației încredere și speranță în ziua de mâine.

Această sărbătoare presupune o bună ocazie de a face concluzii, de a rezuma calea parcursă până în prezent, dar și de a trasa anumite obiective pentru viitor. Rolul lucrătorului medical într-o societate este vital, mai ales când se vorbește tot mai mult despre importanța sănătății fiecărei persoane în parte. Apreciez înalt contribuția tuturor medicilor, asistenților medicali, lucrătorilor farmaceutici și a personalului tehnic ce activează în ramura sănătății.

Vă mulțumesc pentru că Vă dedicați

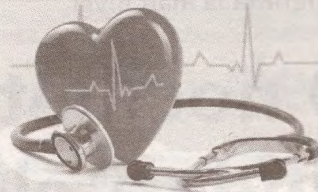
viața exercitării uneia dintre cele mai nobile profesii. Cu certitudine, actualul potențial medical este capabil să răspundă provocărilor, să reziste greutăților, să implementeze proiecte și activități ce vor perfecționa sistemul sănătății.

Adresăm un mesaj de felicitare veteranilor serviciului și le mulțumim pentru experiența bogată care este utilizată de către actualii lucrători ai asistenței medicale, constituind un suport considerabil la realizarea sarcinilor ce le revin. Dorim multă sănătate și fericire tinerii generații, căreia îi revine onorabila și fericita ocazie de a activa în condiții mai favorabile, aplicând în

practică bagajul de cunoștințe, ajustat la normele internaționale.

Vă dorim ca Medicina să devină pentru Dumneavoastră o a doua casă în care să munciți, respectând tradițiile, îmbogățindu-le cu noi realizări, contribuind astfel la menținerea sănătății populației. În mod special, venim cu un mesaj de felicitare către membrii familiilor angajaților sistemului de sănătate care, prin dragostea și înțelegerea pe care o manifestă, contribuie la rezultatele activității lucrătorilor medicali.

În numele Biroului Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova,
Natalia CHIHAI, vicepreședinte

Laureați ai concursului

Andrei BEȘLIU: „Prezența oamenilor de calitate contribuie la perfecționarea continuă”

(Interviu cu Andrei Beșliu, lider al organizației sindicale de la Gimnaziul „Vasile Vasilache” din Unțești, Ungheni)

– Domnule Beșliu, faceți parte dintr-o federație sindicală puternică, cea mai numeroasă din Republica Moldova. Ce înseamnă să fiți lider sindical într-o organizație în care toți angajații au studii superioare?

– Este minunat să fii înconjurat de oameni cu capacități intelectuale și caractere puternice, astfel nu ai timp de „relaxare”. Prezența oamenilor de calitate contribuie la dezvoltarea personală a liderului sindical, la perfecționarea continuă. Deciziile se iau de comun acord. Astfel prin argumente și viziuni clare, este ușor să fii lider sindical.*

– Care e proporția sindicalizării în colectivul pe care îl reprezentați?

– În cadrul colectivului, proporția de sindicalizare e 100%. În primul rând, este vorba de gradul de conștientizare din partea tuturor colegilor că numai uniți într-o organizație solidă, serioasă, putem soluționa orice probleme care apar pe parcurs. Căci noi nu putem fi ruși de societate, iar dacă în societate există probleme, acestea se răsfrâng, indirect, și asupra noastră. Prin urmare, sindicatele au un rol esențial în apărarea drepturilor social-economice, juridice ale angajaților.

– Organizația al cărei lider sunteți a ieșit învingătoare în concurs la categoria „Promovarea valorilor europene prin sindicat”. Ce v-a deosebit de alte organizații prin mesajul pe care l-ați promovat? Fiindcă cine altcineva să promoveze valorile europene dacă nu intelectualii?

– Unele dintre criterii, idei care ne-au deosebit de alte organizații ar fi: 1. Promovarea, susținerea, ghidarea și îndrumarea tinerilor în carieră. Alături de acești tineri este un colectiv cu viziuni europene clare, unde angajații participă la discutarea tuturor problemelor și la luarea deciziilor. 2. Solidaritatea este evidentă, fiindcă suntem din diferite sate, ba chiar și din diverse raioane. (Mîndic, Țarigrad, Drochia, Măcărești, Florișoia Nouă, Florișoia Veche, Semen, Ungheni). 3. În permanență susținem orice inițiativă a CNSM de negociere a drepturilor și înlesnirilor ce ni se cuvin. 4. Informarea angajaților are loc la cel mai înalt nivel.

– Gimnaziul dvs. poartă numele marelui prozator Vasile Vasilache, care își

are rădăcinile la Unțești. V-a motivat cumva titulatura instituției de învățământ, ținând legătura cu descendenții scriitorului, cu reprezentanții Uniunii Scriitorilor?

– Fiind tânăr specialist, destinul a făcut ca să fiu chiriș, timp de un an, în casa fratelui și a cumnatei marelui prozator, astfel sunt îndrăgostit de oamenii din Unțești, oameni care au dat și dau dovada de respect și cumsecădenie. Și iată că deja se fac 10 ani de când mi-am legat activitatea profesională de aceasta instituție.

– În învățământ mai există destule probleme, ca și în alte domenii, de altfel. Cum conlucrați cu federația sindicală de ramură pentru soluționarea acestora?

– Aveți perfectă dreptate, probleme în învățământ sunt foarte mari și acest lucru face ca mulți potențiali profesori să refuze activitatea didactică. Dar noi suntem conștienți că educația este unul din pilonii cei mai importanți ai societății. Și dacă noi nu vom pregăti generația de mâine, cine o să o facă? Doar nu o să vină străinii. Europa, Statele Unite ne ajută logistic, financiar, dar principala bogăție o constituie cadrele naționale. La nivel de raion, realizăm instruirii, sondaje de opinie, mese rotunde, training-uri. În strânsă conlucrare cu Lilia Savin, președinta organizației sindicale raionale a FSEȘ, am analizat documente și propuneri care să ducă la o schimbare în bine în activitatea pedagogică, inclusiv în cea sindicală. Am reali-

zat cu Consiliul de Tineret mai multe activități la grădinițe, școli primare, gimnazii, licee. Încet, dar lucrurile se mișcă în sistem.

– Ce a însemnat pentru dvs. concursul organizațiilor sindicale primare și cum v-a motivat în plan profesional și personal?

– Am văzut clar șansa de a promova imaginea instituției noastre și a colectivului la nivel de republică, și mă bucur neapăsător că am reușit împreună acest lucru.

– Cum vedeți evoluția mișcării sindicale? Ce ar trebui să se mai întreprindă la nivel local, dar și la nivel central, ca sindicatele să fie mai eficiente?

– Apreciez că aderăm din ce în ce mai mult la valorile europene, la nivel național, dar și la nivel local. Mă bucur că s-a reușit resuscitarea învățământului, prin negocierea creșterilor de salarii, prin indemnizațiile oferite tinerilor specialiști. Însă spiritul de „forță sindicală” încă nu este dezvoltat în rândul angajaților din diferite domenii. Noi nu avem curajul să ieșim la proteste, la acțiuni de susținere și de solidaritate, să ne cerem cu mai multă insistență drepturile, să manifestăm cu mai mult curaj dorințele și necesitățile în calitate de membri de sindicat.

Ne lipsește o forță colectivă care să incline la balanță în favoarea angajaților din învățământ și nu numai, la negocierile cu Guvernul.

Interlocutor:
Natalia HADĂRCĂ

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Aniversare

Organizația sindicală a salariaților de la UTM, la 60 de ani

Organizația sindicală a salariaților de la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM) împlinește în acest an 60 de ani de la înființare, un prilej pentru a reflecta asupra realizărilor și contribuțiilor la dezvoltarea economiei și a societății în ansamblu. Zeci de ani în care aceasta a evoluat, având în spate profesioniști devotați, veterani ai organizației, care au demonstrat un devotament deosebit pentru cauza sindicală.

„Celebrăm nu doar o cifră arihmetică, dar și o istorie bogată, o tradiție de solidaritate, angajament continuu față de drepturile și interesele salariaților. Prin prezența tuturor participanților la eveniment aducem un omagiu nu doar celor care au fost președinți ai organizației sindicale de la UTM, vicepreședinți, dar aducem un omagiu și viitorului promițător pe care îl construim împreună”, a spus Viorica Ursu, președinta Comitetului sindical al salariaților UTM, în debutul evenimentului organizat cu prilejul aniversării a 60-a, care a fost marcată pe 7 iunie, cu ocazia Zilei sindicalistului.

La eveniment au participat membri ai administrației UTM, ai CNSM, ai Federației Sindicale a Educației și Științei (FSES), parteneri importanți din România, membri de onoare ai Organizației sindicale a salariaților de la UTM, dar și personalități din domeniul academic.

„Anul 1964 este o dată foarte importantă pentru noi. De când ne-am integrat cu Universitatea Agrară din Moldova, vârsta noastră a devenit și mai mare. Ultimii câțiva ani au fost destul de complicați. Am trecut și prin pandemie, războiul din țara vecină, care continuă și acum, ne-a afectat și pe noi. Organizația sindicală ne-a fost alături și astăzi avem refugiați cazați în căminele noastre. Am trecut și printr-o altă criză, care nu a depins de noi, atunci când Guvernul a decis comasarea UTM cu Universitatea Agrară și cu alte trei institute. A fost o provocare și pentru noi: ce facem, cum facem. Noi am spus că mergem cu un dia-

log deschis pe calea creării unei organizații unice la nivel de universitate, deși legea ne permitea să avem 3-4 organizații sindicale, dar de ce să creăm competiții acolo unde nu este cazul. Or, organizația sindicală trebuie să fie cât mai consolidată, astfel ca să-și poată cere drepturile, iar noi să cerem ca obligațiunile să fie îndeplinite. Doamna Viorica Ursu a reușit să închege această organizație sindicală”, a menționat rectorul UTM, Viorel Bostan.

„Într-o universitate, cooperarea dintre administrație și sindicate este o punte foarte importantă, atât pentru dezvoltarea instituției, consolidarea bazei tehnico-materiale a instituției, cât și pentru rezolvarea unor probleme sociale pentru angajații universității. Eu îmi aduc aminte practic despre toate organizațiile sindicale din învățământ, în special, despre cum au evoluat acestea. La UTM, noi am avut parte de o cooperare foarte strânsă între sindicate și administrație, cooperare care întotdeauna s-a ghidat de contractele colective de muncă, pe care le semnăm anual. Primul Contract colectiv de muncă la UTM a fost semnat cu 30 de ani în urmă, la 24 februarie 1994”, a declarat Ion Bostan, care a fost rector al UTM în perioada 1992–2015.

În prezent, Organizația sindicală a UTM are în componența sa peste 1250 de membri, o parte fiind colegi din cele trei institute de cercetare și de la fosta Universitate Agrară, absorbite de UTM în 2022.

„Astăzi vedem în organizația sindicală a dvs. una model, cu tradiție și istorie. Eu

apreciez această colaborare frumoasă, constructivă între administrația universității și comitetul sindical. Chiar dacă sunt probleme care necesită efort și implicare, chiar dacă avem și ghionțuri uneori din partea administrației, dar dacă dorești să ai consens cu colegii, găsești aceste căi de negocieri, de a aduce cerințele oamenilor pe care îi reprezentăm la negocieri și rezultate”, a spus Ghenadie Donos, președintele FSES, în mesajul său de felicitare.

„Vă doresc să rămâneți sindicaliști până la final, pentru că a fi sindicalist înseamnă a-i ajuta pe cei din jurul vostru să se simtă bine, confortabil, să contribuți pentru ca acest lucru să se îndeplinească. Ne bucurăm faptul că anul 2023, fiind declarat anul Organizațiilor Sindicale Primare, a scos în evidență prin concursul pe care l-am realizat multe experiențe interesante și frumoase. Una din ele este a dumneavoastră, cea din cadrul organizației sindicale primare a UTM, care s-a plasat pe locul I. Mai mult decât atât, a fost o organizație premiantă

la o categorie în care am avut cele mai multe dosare, or asta înseamnă ceva. Dar în adevăr ați fost locul I la categoria excelență și creativitate sindicală”, a menționat Lilia Frant, vicepreședintă a CNSM.

În anii 1998–2024, o contribuție substanțială la consolidarea solidarității membrilor de sindicat în protejarea intereselor a constituit colaborarea Organizației sindicale a UTM în schimbul de experiență cu organizații sindicale ale instituțiilor de învățământ superior din Moldova și cu instituții tehnice similare din România.

În încheierea evenimentului, a fost semnat un acord important de colaborare cu Sindicatul salariaților din Universitatea Politehnică București, reprezentată de Mihai Buțu, vicepreședinte al Federației Naționale a Sindicatelor „Alma-Mater” din România. Acest acord marchează o nouă etapă în consolidarea relațiilor și în promovarea schimbului de bune practici între organizațiile sindicale de ambele părți ale Prutului.

Galina MUNTEANU

Mens sana in corpore sano

A învins prietenia și solidaritatea sindicală

Cea de-a XVII-a ediție a Spartachiadei Federației Sindicale „Sindenergo” a avut loc între 7 și 9 iunie în satul Molovata Nouă, raionul Dubăsari. Evenimentul a reunit 177 de membri de sindicat de la patru organizații sindicale primare – „Termoelectrica” SA, ÎS „Moldelectrica”, SA „RED-Nord”, SA „CET-Nord”.

Potrivit organizatorilor, spartachiada a fost cel mai așteptat eveniment sportiv al anului. Pe lângă promovarea unui stil de viață sănătos, competițiile sportive au consolidat relațiile de prietenie dintre membrii de sindicat. În final, au învins prietenia și solidaritatea sindicală.

Membrii de sindicat de la cele patru organizații sindicale s-au întrecut la probele de minifotbal, volei masculin, volei feminin, tenis de masă, șah, joc de dame, darts, dar și la stafeta „Starturi vesele”.

La inaugurarea oficială a spartachiadei, Victoria Nița, președinta Federației

„Sindenergo”, a adresat un mesaj de felicitare cu prilejul Zilei sindicalistului și a înmănat diplome de onoare membrilor de sindicat, în semn de recunoștință pentru contribuția la dezvoltarea mișcării sindicale.

Pentru a încuraja și a susține echipe-

le participante, la spartachiadă au fost prezenți Sergiu Aparatu, director general interimar al ÎS „Moldelectrica”, Romeo Lopotencu, director general interimar al SA „RED-Nord”, Serghei Macarov, directorul tehnic adjunct la SA „CET-Nord”.

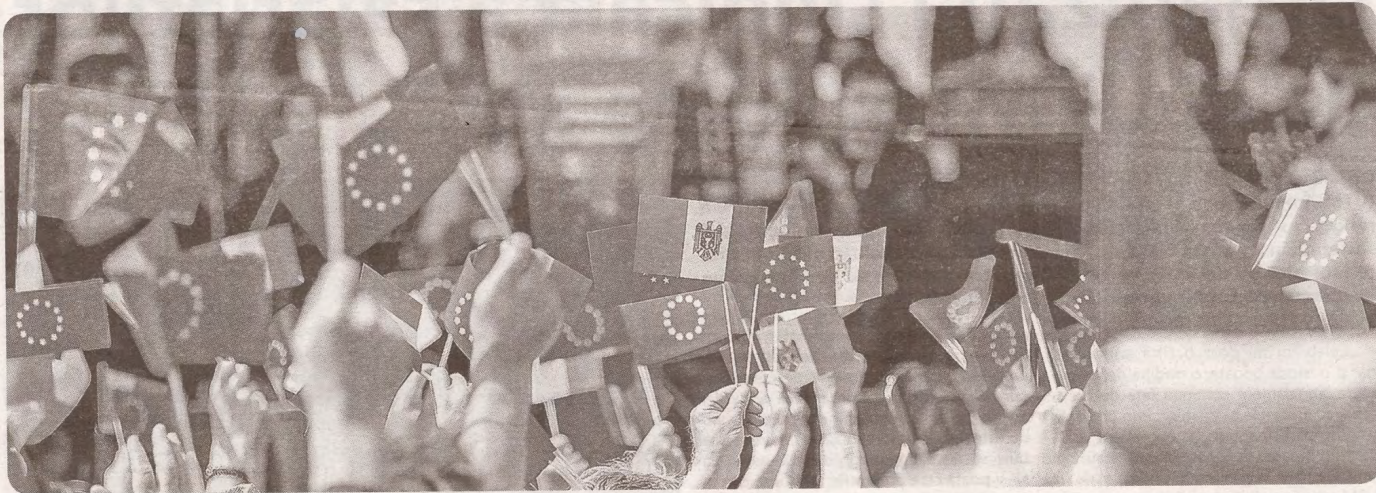
Cei mai tari în sport s-au dovedit a fi

membrii de sindicat de la ÎS „Moldelectrica”, echipa de la această întreprindere situându-se pe locul I în clasamentul general. Pe locul II s-a clasat echipa sportivă de la „Termoelectrica” SA, pe locul III – SA „CET-Nord”, iar pe locul IV – echipa de la SA „RED-Nord”.

» SOCIETATE

6

VOX POPULI, VOX DEI

Uniți PENTRU Moldova europeană

(Mai multe informații despre referendum și importanța aderării la UE: pentru.md)

Referendumul pentru aderarea la UE este acțiunea care ne unește pe toți. Participă la referendum dacă ești PENTRU Moldova Europeană și vrei ca aderarea la Uniunea Europeană să fie înscrisă în Constituție.

5 motive de ce facem referendum ACUM?

1. Avem o oportunitate istorică pe care o așteptăm de 30 de ani - **țările UE vor mai mult ca niciodată ca Moldova să adere la UE** (cu câțiva ani în urmă liderii UE spuneau că UE nu trebuie să se mai extindă), iar cetățenii noștri tot își doresc să fie parte a UE.
2. Este momentul în care să transformăm această susținere într-un pas real. **Nu se știe când această deschidere din afară va mai veni vreodată** - trebuie să fim isteți, înțelepți și să ne folosim de acest moment istoric.
3. Moldovenii vor ca țara lor să fie în UE și **acest lucru trebuie reconfirmat și scris în Constituție**, pentru ca această direcție să fie obligatorie pentru oricine va fi la guvernare.
4. **Sunt voci care se opun aderării pe motiv că poporul nu vrea în UE - trebuie să le arătăm că anume aceasta este voința democratică a moldovenilor.**
5. **Referendumul nu este doar despre viitor. Referendum este despre prezent.** Nu avem timp să așteptăm un viitor mai bun, trebuie și suntem obligați să construim un prezent sigur și în bunăstare.

5 avantaje ale aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană

- ✈ **Pacea va fi garantată.** UE a asigurat cea mai lungă pace de pe continent - nici o țară membră UE nu a fost atacată militar și nu a avut război pe teritoriul său.
- 📈 **Venituri mai mari și locuri de muncă mai bine plătite.** UE deja este cel mai important partener comercial al țării noastre, 65% din exporturi merg spre UE (în timp ce doar 3.5% merg spre Rusia).
- ⚖ **Legi și justiție după standardele UE.** În UE legea e lege, drepturile sunt respectate. UE ne va îndruma să ducem la bun sfârșit curățarea sistemului judecătoresc și cel al procurorilor, pentru ca aceștia să facă dreptate și să pună hoții la pușcărie.
- 🏠 **În procesul de aderare și odată ajunși în UE, vom primi ajutor financiar mai mare** pentru autostrăzi, școli și sisteme de alimentare cu apă.
- 🌱 **Bună înțelegere și păstrarea tradițiilor.** UE ne va ajuta să păstrăm lucrurile bune pe care le au moldovenii, tradițiile noastre și chiar să le promovăm în toată lumea, pentru că în țările europene este promovată și respectată diversitatea.

5 exemple de dezvoltare a altor țări care au intrat în UE

- **În România, salariul mediu brut a crescut de circa 14 ori.** Din 2000, când au început negocierile cu UE până în momentul aderării la UE în 2007: de la 123 de euro la 414 euro pe lună. Astăzi, la 24 de ani din momentul deschiderii negocierilor, salariul mediu brut în România este de 1670 de euro.
- **În Lituania, salariul mediu pe economie a crescut de peste 6 ori,** de la 335 de euro în 2004 la 2110 euro în 2023.
- **Pensia medie de vârstă a crescut în România de peste 5 ori, iar în Lituania a crescut de aproape 6 ori.**
- **Ungaria a reușit să construiască 1373 de kilometri de autostradă din 2000 până acum,** majorând de 4 ori lungimea autostrăzilor.
- **Lituanienii din diasporă revin acasă.** Numărul lituanienilor care se întorc acasă este mai mare decât al celor care pleacă.

6 minciuni despre aderarea Republicii Moldova la UE

Minciuna 1: „Dacă vom intra în UE, Rusia ne va ataca”

Adevăr: Nici o țară membră UE nu a avut vreodată război pe teritoriul ei și nu a fost atacată de altă țară.

Minciuna 2: „Dacă vom intra în UE, vom fi obligați să legalizăm căsătoriile LGBT+”.

Adevăr: Nu există o astfel de obligativitate în nici un document al UE. România și Bulgaria, două țări membre ale UE, nu au făcut acest lucru și își păstrează propriile decizii la nivel național.

Minciuna 3: „Dacă vom intra în UE, prețurile vor crește și mai mult, dar salariile vor rămâne aceleași”.

Adevăr: Salariile în UE sunt mult mai mari decât în Moldova și permit oamenilor să aibă un trai bun, să-și poată cumpăra mâncare sănătoasă, să meargă în călătorii și să facă economii.

Minciuna 4: „Dacă intrăm în UE, vom provoca un conflict local cu regiunea transnistreană și UE nu va permite aderarea noastră din această cauză”.

Adevăr: Oficialii europeni au zis de mai multe ori public că **conflictul transnistrean nu va fi un obstacol în calea aderării.** Peste 75% din exporturile din regiunea transnistreană merg deja spre UE, iar cei 300 de mii de moldoveni din stânga Nistrului pot circula fără vize în UE.

Minciuna 5: „Dacă vom intra în UE, standardele europene vor dăuna agriculturii noastre”.

Adevăr: UE susține masiv agricultura - **31% din bugetul UE se duce pentru susținerea agriculturii.** Agricultorii din țara noastră vor beneficia și ei de aceste fonduri. Chiar și azi, multe din produsele moldovenești au mare succes în UE.

Minciuna 6: „Dacă vom intra în UE, ne vor lua pământurile și vor dispărea satele”.

Adevăr: În nici un document oficial al UE nu există obligativitate ca țările membre să permită vânzarea pământurilor străinilor. În România, țară membră UE, există 2685 de sate/comune. Politica de administrare a pământurilor este o chestiune internă a statului.

Economistul

Salariul mediu lunar în trimestrul I al anului 2024

Ana MOLDOVANU,
consilier superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul I din 2024, salariul mediu lunar brut, la unitățile din sectorul real cu patru și mai mulți salariați și în toate instituțiile bugetare, a constituit 13170,3 lei, fiind în creștere cu 14,7% față de trimestrul I din 2023 și cu 1,7% mai mic față de trimestrul IV din 2023; indicele câștigului salarial real (calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal brut și indicele prețurilor de consum), față de trimestrul I din 2023, a fost de 110,0%, astfel încât câștigul salarial s-a majorat în termeni reali cu 10,3%.

În sectorul bugetar, în trimestrul I din 2024, câștigul salarial mediu lunar a constituit 11319 lei (cu 15,7% mai mult față de trimestrul I din 2023), iar în sectorul real – 13818,53 lei (cu 14,3% mai mult față de trimestrul I din 2023).

Câștigul salarial mediu lunar brut în trimestrul I din 2024, pe activități economice:

Total pe economie – 13170,3 lei, cu 14,7% mai mult față de trimestrul I din 2023;

1. Agricultură, silvicultură și pescuit – 8201,8 lei, cu 116,4%;

2. Industrie – total – 11955,1 lei, cu 117,4%;

- industria extractivă – 109,87,4 lei, cu 123,5%;

- industria prelucrătoare – 11139,3 lei, cu 117,9%;

- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 18522,6 lei, cu 112,1%;

- distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 11528,8 lei, cu 121,0%;

3. Construcții – 11231,7 lei, cu 114,8%;

4. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor – 11965,5 lei, cu 115,4;

5. Transport și depozitare – 11099,2 lei, cu 106,3%;

6. Activități de cazare și alimentație publică – 8605,6 lei, cu 119,2%;

7. Informații și comunicații – 32372,5 lei, cu 108,5%;

8. Activități financiare și asigurări – 24513,5 lei, cu 112,9%;

9. Tranzacții imobiliare – 10983,2 lei, cu 119,7%;

10. Activități profesionale, științifice și tehnice – 14782,2 lei, cu 109,8%;

11. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport – 9950,2 lei, cu 107,3%;

12. Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii – 14891,6 lei, cu 117,6%;

13. Învățământ – 10932,5 lei, cu 114,1%;

14. Sănătate și asistență socială – 14045,4 lei, cu 115,9%;

15. Artă, activități de recreere și de agrement – 9726,4 lei, cu 113,3%;

16. Alte activități de servicii – 16623,6 lei, cu 115,9%.

Cele mai mari valori ale câștigului salarial mediu lunar, în trimestrul I din 2024, s-au înregistrat în activitățile:

• informații și comunicații – 32372,5 lei;

• activități financiare și de asigurări – 24513,5 lei;

• producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 18522,6 lei;

• alte activități și servicii – 16623,6 lei;

Cele mai mici valori ale câștigului salarial mediu lunar s-au înregistrat în:

• agricultură, silvicultură și pescuit – 8201,8 lei;

• activități de cazare și alimentație publică – 8605,6 lei;

• artă, activități de recreere și de agrement – 9726,4 lei;

• activități de servicii administrative și activități de servicii suport – 9950,2 lei;

• tranzacții imobiliare – 10983,2 lei;

• activități profesionale, științifice și tehnice – 14782,2 lei;

• industria extractivă – 109,87,4 lei;

• distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 11528,8 lei;

• construcții – 11231,7 lei;

• comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor – 11965,5 lei;

• transport și depozitare – 11099,2 lei;

• activități de cazare și alimentație publică – 8605,6 lei;

• artă, activități de recreere și de agrement – 9726,4 lei;

• activități de servicii administrative și activități de servicii suport – 9950,2 lei.

Comparativ cu trimestrul I al anului 2023, câștigul salarial a crescut în toate activitățile economice. Cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat în:

• industria extractivă – cu 23,5%;

• distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – cu 21%;

• tranzacții imobiliare – cu 19,7%;

• activități de cazare și alimentație publică – cu 19,2%.

Comparativ cu trimestrul IV al anului 2023, câștigul salarial s-a micșorat cu 1,7% (descreșteri în trimestrul I față de cel precedent se observă și în alți ani). Cele mai mari scăderi ale câștigului salarial s-au înregistrat în activitățile:

• sănătate și asistență socială – cu 11,1%;

• agricultură, silvicultură și pescuit – cu 7,3%;

• producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – cu 5,5%;

• activități profesionale, științifice și tehnice – cu 4,5%.

Cele mai consistente creșteri față de trimestrul IV din 2023 ale câștigului salarial s-au înregistrat în activitățile:

• distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – cu 7,5%;

• tranzacții imobiliare – cu 5,5%;

• activități de cazare și alimentație publică – cu 5,4%;

• informații și comunicații – cu 3,2%.

E bine să știți

Serviciul Vamal a încasat peste 782 mln. de lei în ultima săptămână

În perioada 3-9 iunie, Serviciul Vamal a încasat la bugetul de stat peste 782 de milioane de lei, ceea ce constituie îndeplinirea cifrei de control pentru perioada de referință în mărime de 104%, informează Moldpres.

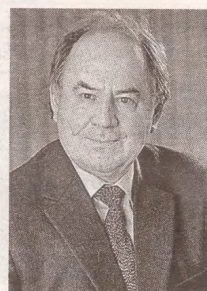
Totodată, în această perioadă, persoanele fizice au introdus bunuri a căror valoare în vamă depășește limita neimpozabilă, fiind încasate plăți în valoare de

circa 17 milioane de lei, ceea ce reprezintă 2,17% din totalul sumei încasate. Baniile colectați de la contribuabilii sunt vărsați direct în bugetul de stat și redistribuiți pentru salarii, dezvoltarea infrastructurii, proiecte sociale ș. a.

De la începutul anului curent, Serviciul Vamal a colectat la bugetul de stat circa 15,48 miliarde de lei, ceea ce constituie îndeplinirea cifrei de control în mărime de 111%.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Perioada concediului anual de odihnă, subiect de discordie

Sunt pensionară pentru limită de vârstă și activez la o întreprindere din domeniul comerțului. În legătură cu apariția unor situații familiale, am depus cerere pentru acordarea concediului de odihnă în luna iunie 2024, însă angajatorul mi-a refuzat pe motivul că nu fac parte din categoria salariaților care beneficiază de acordarea concediului de odihnă în perioada de vară. Nu sunt sigură că angajatorul a procedat corect, deoarece uneori concediul de odihnă se acordă doar când dorește angajatorul. Vă rog să ne spuneți care categorii de salariați beneficiază de dreptul la concediu în perioada de vară?

Andreea Niță, Hâncești

Legislația nu limitează drepturile angajatorului în vederea acordării salariaților concediului de odihnă anual în perioada de vară. Legea prevede anumite cazuri în care unele categorii de salariați beneficiază de dreptul la concediul de odihnă anual în perioada de vară sau în orice altă perioadă a anului.

De exemplu, dispoziția art. 116 alin. (4) din Codul muncii stabilește că salariaților în vârstă de până la 18 ani, părinților care au doi și mai mulți copii în vârstă de până la 16 ani sau un copil cu dizabilități și părinților singuri care au un copil în vârstă de până la 16 ani concediile de odihnă anuale li se acordă în perioada de vară sau, în baza unei cereri scrise, în orice altă perioadă a anului.

Același articol din Codul muncii dispune că salariaților ale căror soții se află în concediu de maternitate li se acordă, în baza unei cereri scrise, concediul de odihnă anual concomitent cu concediul soților/inclusiv în perioada de vară sau în orice altă perioadă a anului.

În conformitate cu art. 272 alin. (1) din Codul muncii, salariații care prestează muncă prin cumul beneficiază de un concediu de odihnă anual, plătit conform funcției sau specialității cumulate, care se acordă concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază.

Prevederile art. 11 alin. (2) din Codul muncii stabilesc că în contractele individuale și/sau colective de muncă pot fi stabilite pentru salariați drepturi și garanții de muncă suplimentare la cele prevăzute de legislație (de exemplu, dreptul la folosirea concediului de odihnă anual de către salariați pensionați în perioada convenabilă lor etc.).

”Modificările operate la art. 116 din Codul muncii, motiv de nemulțumiri ale salariaților

În scopul stabilirii unor condiții optime a timpului de odihnă al salariaților, art. 8 din Convenția colectivă (nivel național) nr. 2/2004 stipulează că la programarea concediilor de odihnă anuale se cere a fi respectată inclusiv condiția în vederea planificării concediului de odihnă anual pentru fiecare salariat, astfel încât o dată la trei ani să coincidă cu sezonul estival.

Problemele și nemulțumirile salariaților legate de modul sau de perioadă acordării concediilor de odihnă, în cele mai dese cazuri, sunt provocate de modificările art. 116 din Codul muncii, introduse prin Legea nr. 112 din 11.05.2023.

Mai exact, prin această Lege, care nu a fost susținută de CNSM, programarea concediilor de odihnă anuale a fost transformată dintr-un act juridic obligatoriu (de a fi întocmit în fiecare unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților și aprobat prin ordinul angajatorului), într-un act juridic opțional (care a oferit angajatorului dreptul de a decide asupra întocmirii sau neîntocmirii acestui act juridic - Programarea concediilor de odihnă anuale).

Provoacă nedumeriri abrogarea alin. (5) al art. 116 din Codul muncii, care prevedea că programarea concediilor de odihnă anuale este obligatorie atât pentru angajator, cât și pentru salariat.

Este bine știut că motivul acestor modificări legislative îl constituie doar necesitatea facilitării activității mediului de afaceri – fapt care nu justifică amendările aduse la art. 116 din Codul muncii.

Desigur, întocmirea anuală a acestor programări a concediilor de odihnă, care urmează a fi susținută, este necesară pentru asigurarea drepturilor și intereselor legale atât ale salariaților, cât și ale angajatorului.

VARIA

8

Bancuri pentru sindicaliști deștepți

Ideile preconcepute

- Doamnă, nu vă grăbiți să divorțați, soțul dvs. chiar vă iubește!
- Nu m-ar mira, bestia asta e în stare de orice!

Actele la control

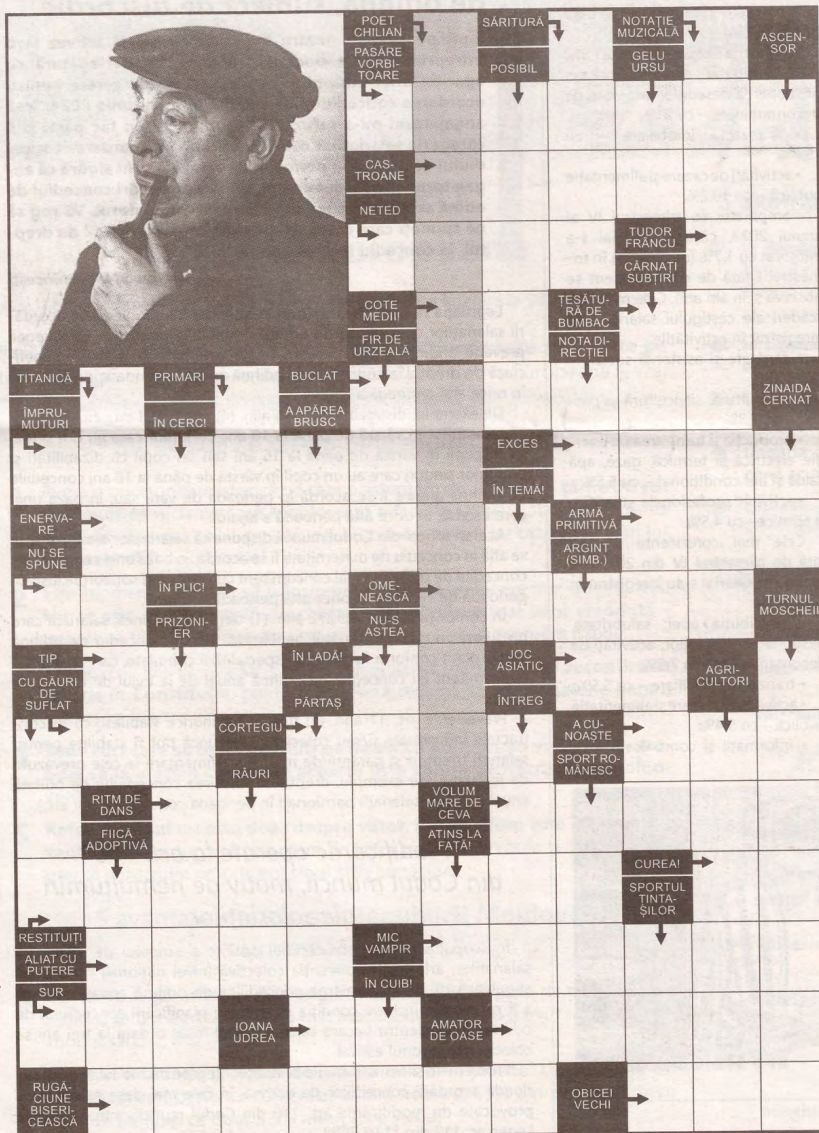
- Bună ziua!
- Bună ziua, domnule polițist!
- Dumneata, tinere domn, pe gheața asta conduci cu 80 km pe oră? Vrei să ajungi la spital?
- Da!
- Bravo, frumos răspuns! Ești șmecher?
- Nu! Sunt doctor!

Cultură pe pâine

- Un polițist s-a dus într-o zi la secție cu un pinguin. Aici șeful său l-a întrebat:
- Ce faci cu pinguinul aici? Du-l imediat la Grădina Zoologică!
- După un timp, șeful polițistului a plecat de la secție, iar pe drum s-a întâlnit cu polițistul care era cu pinguinul de mână.
- Ți-am spus să-l duci la Grădina Zoologică!
- L-am dus, iar acum mergem la teatru.

Recomandarea frizerului

- Domnule, vă recomand să va tundeți cheli!
- Și asta ajută la oprirea căderii părului?
- Nu, dar te ajută să te obișnuiești!

Dezlegarea integralei din numărul trecut: M-C-C-CIRESAR-KA-URS-VEDATA-RAS-VO-V-B-SY-TRAC-CARUTASI-UNU-SANATOSI-AP-CANAR-NORI-A-LATIN-NOTAT-SI-ANOD-SACI-O-ATA-OVINA-LUNI-URAT-PC-MI-UNIT-CAR-HOMARI-AVARI-RAPACE-SPAN.

Sportul care ne unește

Angajații din serviciile publice au ajuns la a VIII-a ediție a spartachiadei

Membrii de sindicat din cadrul Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice „SINDASP” s-au reunit în cadrul celei de-a VIII-a ediții a Spartachiadei la nivel de ramură, care s-a desfășurat între 7 și 9 iunie la Tabăra de odihnă pentru copii „Camping” de la Vadul lui Vodă.

Concurenții și-au încercat puterile la probele minifotbal, volei (femei și bărbați), șah, darts. În final, pe locul I în clasamentul general s-a situat Centrul Sindical Ramural Teritorial Cășeni, pe locul II – organizația sindicală primară a angajaților Serviciului Fiscal de Stat, iar pe locul III – Centrul Sindical Ramural Teritorial Cahul.

Sport

Artiom Livadari a devenit campion mondial la muay thai

Performanță uriașă pentru luptătorul Artiom Livadari la Campionatele Mondiale de muay thai. Compatriotul nostru a cucerit medalia de aur la competiția care s-a desfășurat în Grecia.

În optimile de finală, el s-a impus în fața italianului Nicholas Vasta, în „sferturi” l-a învins pe Jibril Alim din Statele Unite, în semifinale pe Mustafa Al Tekreeti din Irak, iar în finală a dispus de Daniil Ciasin, care evoluează sub drapel neutru.

Victor Ciobanu a cucerit argintul la un turneu internațional

Victor Ciobanu, a reușit să se claseze pe locul doi în cadrul Turneului Internațional Ranking Series „Polyak Imre & Varga Janos Memorial”. Competiția sportivă s-a desfășurat la Budapesta.

Victor Ciobanu s-a impus în trei lupte și a cedat doar în una, reușind astfel să se poziționeze pe locul doi în categoria 63 kg, lupte greco-romane.

Amintim că luptătorul Victor Ciobanu merge la Jocurile Olimpice de la Paris. Reprezentantul Republicii Moldova și-a asigurat prezența la Olimpiada din vară, după trei victorii spectaculoase la turneul de la Baku.

VOCEA
POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Inregistrării de stat, numărul de înregistrare: 100460040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională
a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul
la ziar poate
fi perfectat în orice
oficiu poștal
din RM sau direct
în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Svetlana BĂLAN

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI

Redactor-traducător:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Stresian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com.: 388

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.